

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
1.Mf.31.257/2021/5.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a személyesen eljáró **Felperes1** (Cím2) **I. rendű, Felperes2** (Cím3) **II. rendű felpereseknek**, dr. Enczi János kamarai jogtanácsos által képviselt **alperes1** (Cím1) **alperes** ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 16.M.70.943/2020/17. számú ítélete ellen, a felperesek 18. sorszámú fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű és II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessenek az alperesnek egyenként 37.500-37.500 (harminchétezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

A perben felmerült fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás

[1] Az I. rendű felperes 2012. február 6-tól állt határozatlan idejű közalkalmazotti jogviszonyban az alperesi munkáltatóval. A 2012. február 6-án kelt kinevező okirat szerint a felperes munkahelye az alperes Főosztály és azon belül is a Alosztálya Az I. rendű felperes munkaköri besorolása főelőadó. A kinevező okirat szerint az I. rendű felperes munkakörének ellátásához kapcsolatos képesítési követelmény előírás: egyetemi végzettséget és szakképzettséget igazoló oklevél. Az I. rendű felperes a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán szerzett jogász végzettsége alapján megfelelt az előírásnak.

[2] A 2013. február 13-án kelt „szerven belüli áthelyezés” elnevezésű dokumentum szerint az I. rendű felperes feladatát a Alosztály2-n látja el, munkaköre változatlanul főelőadó. A 2014. február 14-én kelt munkaköri leírás szerint az I. rendű felperes munkaköréhez szükséges képesítési követelmény főiskolai végzettség.

[3] Az I. rendű felperes 2018. április 11-én kérelemmel fordult az alpereshez, hogy adja ki részére 2012. február 6-tól kezdődően a joggyakorlati idő igazolást, amely a jogi szakvizsgára történő jelentkezés céljából szükséges. Az alperesi munkáltató 2018. április 16-án kelt válasziratában a felperesi kérelmet elutasította azzal a tájékoztatással, hogy a jogi szakvizsgáról szóló 5/1991(IV. 4.) IM rendeletben a 2014. március 30-ai módosítás után a 3. § (2) bekezdés tartalmazza a joggyakorlati időt igazoló igazolás tartalmi követelményeit, a (4) bekezdés pedig szerint a joggyakorlat igazoláshoz csatolni kell a jelölt munkájának jogi szakmai irányításáért és ellenőrzéséért felelős jogi szakvizsgával bíró nyilatkozatát. Ezen nyilatkozat hiányában a joggyakorlati idő igazolás elkészíttetésére nincs mód.

[4] A II. rendű felperes 2015. február 1-jétől állt határozatlan idejű közalkalmazotti jogviszonyban az alperesi munkáltatóval. A 2014. december 29-kelt kinevező okirat szerint a II. rendű felperes a feladatát az alperes Alosztályán látta el, munkaköre főelőadó.

[5] A kinevező okirat szerint a II. rendű felperes meglévő állami iskolai végzettsége Pázmány Péter Katolikus Egyetem, okleveles jogász. A II. rendű felperes munkakörének ellátásával kapcsolatos képesítési követelmény felsőfokú végzettségként került meghatározásra. A 2015. február 6-án kelt munkaköri leírás szerint a II. rendű felperesnél a munkakör képesítési követelménye főiskolai végzettség, melynek a felperes megfelelt.

[6] A II. rendű felperes szintén 2018. április 11-én adott be kérelmet az alpereshez, amelyben kérte a jogi szakvizsgára történő jelentkezés céljából a szükséges joggyakorlati idő igazolását. A II. rendű felperes kérelmét ugyanazon indokkal utasította el a munkáltató, mint az I. rendű felperes esetében.

Kereset és ellenkérelem

[7] Az I. és II. rendű felperes kérte az alperes kötelezését az 5/1991. (IV.4.) IM rendelet 2.§ (2) bekezdés a) pontjának ab) alpontja és ac) alpontja alapján a joggyakorlati idő igazolására. Az I. rendű felperes 2012. február 6-tól 2018. április 11-ig, a II. rendű felperes 2015. február 1-től 2018. április 11-ig terjedő időszakra kérte az igazolást.

[8] A felperesek továbbá kérték az alperes kötelezését fejenként 1.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére.

[9] A felperesek előadták, hogy a kinevező okiratukra, a munkaköri leírásukra, továbbá az egyéb jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel jogosultak a jogi szakvizsga elvégzéséhez szükséges joggyakorlati idő igazolásának kiadására.

[10] A sérelemdíj kapcsán hivatkoztak arra, hogy az alperes megsértette a Munka törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 6.§ (2) bekezdésében foglaltakat, így a jóhiszeműség és tisztesség elvét. Előadták, hogy azonos munkakörű személy, illetve személyek részére az igazolás kiállításra került, így az alperesi magatartás megtévesztésre alkalmas volt. Az alperes megsértette továbbá az Mt. 46.§ (1) bekezdésében foglaltakat, mivel nem tájékoztatta a felpereseket arról, hogy nem jogosultak joggyakorlati idő igazolására. Előadták, hogy az alperes jogellenes magatartásával megsértette az Alaptörvény 10. cikkének (1) bekezdését, illetve a 12. cikk (1) bekezdését, mivel a tanuláshoz való jogot és foglalkozás szabad megválasztásának jogát nem biztosította részükre, nem dönthettek szabadon a szakvizsga letételéről, és ebből következően jogtanácsosi tevékenységet sem folytathatnak.

[11] Álláspontjuk szerint a munkáltató megsértette a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (1) bekezdését, az alperesi magatartás sértette az emberi méltóságukat és kifejtették, hogy személyiségük egyik lényegi vonása jogi végzettségük, természetes igényük, hogy a jogász hivatásban kiteljesedhessenek, amelynek egyik fontos mérföldköve a jogi szakvizsga megszerzése.

[12] Az alperes az ellenkérelmében a felperesek keresetének elutasítását és perköltségben történő marasztalását kérte.

[13] Hivatkozott arra, hogy a felperesek által betöltött munkakör ellátása az okleveles jogász szakképzettség sem jogszabályban, sem közjogi szervezetszabályzó eszközben nem volt előírt feltétel. A főelőadói munkakör más felsőfokú végzettséggel is betölthető volt.

[14] A sérelemdíj kapcsán az alperes előadta, hogy nem sértette meg a jóhiszeműség és tisztesség elvét, továbbá eleget tett az Mt. 46.§-a szerinti tájékoztatási kötelezettségnek. A tanulás szabadságának biztosítása elsősorban azt jelenti, hogy az állam a közoktatás fenntartása és biztosítása révén mindenkinek rendelkezésre bocsátja, illetve biztosítja a tanulás lehetőséget és azzal bármely állampolgár megkülönböztetés nélkül élhet. Ez semmiképpen nem jelenti azt, hogy egy munkáltatónak kötelessége lenne biztosítani a

munkahelyek részére a joggyakorlati idő megszerzésének lehetőségét. Álláspontja szerint nem sértette meg a felperesek személyiségi jogát, nem akadályozta őket az előrejutásban, a karrierépítésben, különösen nem a családtervezésben, gyermekvállalásban.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[15] Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét elutasította.

[16] Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapította, hogy a perbeli időszakban mindkét felperes a Alosztály3on végezte a feladatát. Kétségtelen tényként volt megállapítható, hogy mindkét felperes főelőadói munkakörben került foglalkoztatásra, a speciális feladatokat illetően azonos volt a munkaköri leírásuk is. A lefolytatott bizonyítási eljárás során egyértelműen megállapítható volt, hogy a feladatok tartalmát tekintve a felperesek jogi munkát láttak el, melyet alátámasztottak az okirati bizonyítékok, a BRFK Hivatalának Ügyrendjében, valamint az SZMSZ-ben rögzített előírások.

[17] Az elsőfokú bíróságnak tehát azt kellett vizsgálni, hogy a felperesek által betöltött munkakör, illetve feladatkör akár a jogász, akár a közjogi szervezetszabályozó eszközben foglaltak szerint okleveles jogász szakképzettséghez kötött legyen.

[18] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperesek a kinevező okiratukban és a munkaköri leírásukban főelőadói munkakörben kerültek besorolásra, mely nem jelenti azt, hogy kizárólag jogász végzettséggel tölthető be ezen munkakör. A felperesek nem tudtak olyan jogszabályt, illetve közjogi szervezetszabályozó eszközt megjelölni, amelyben egyértelműen rögzítésre került volna az, hogy az általuk ellátott munkakör, illetve feladatkör kizárólag jogi végzettséggel látható el. A felperesek által hivatkozott 65/2011. (XII.30.) BM rendelet előírásai szerint a jogi és igazgatásrendészeti feladatokat ellátók esetében nemcsak a jogi, államigazgatási felsőfokú végzettség került meghatározásra képesítési követelményként, hanem más felsőfokú végzettség is elfogadott volt.

[19] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy bár a felperesek a perbeli időszakban a feladatok tartalmát tekintve jogi munkát láttak el, ez pedig nemcsak jogi végzettséggel, hanem más felsőfokú végzettséggel is ellátható volt.

[20] Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapította, hogy a felperesek által betöltött munkakör esetében a munkakör ellátásának, a feladatkör elvégzésének az okleveles jogász képzettség nem volt jogszabályban vagy közjogi szervezetszabályzóban meghatározott feltétele. A felperesek jogász végzettsége az adott

munkakör ellátása során legfeljebb előnyt jelentett, de a főelőadói munkakör más felsőfokú végzettséggel is betölthető volt.

[21] Az elsőfokú bíróság megítélése szerint az I. rendű felperes 2014. március 30-át megelőző időszakra vonatkozó kereseti kérelmére is ugyanezen megállapítás tehető. Ezen időszakban is a jogi szakvizsga igazolásához szükséges feltételként határozta meg az IM rendelet, hogy jogi képesítéshez kötött főállású munkakörben kerüljön az adott személy foglalkoztatásra, mely a felperes esetében nem állt fenn.

[22] Továbbá a felperesek nem tudták aggálymentesen és minden kétséget kizáróan bizonyítani, hogy a perbeli időszakban feladatukat, munkakörüket jogi szakvizsgával rendelkező jogász közvetlen irányítása és ellenőrzése mellett látták el, okleveles jogász szakképzettséget igénylő, igazolhatóan jogi munka elvégzésére irányuló munkakörben.

[23] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperesek sérelemdíj iránti igénye is megalapozatlan. A felperesek e kereseti kérelmük körében tényelőadást tettek, melyet azonban a perben nem tudtak bizonyítani. Maguk is elismerték, hogy sem a jogviszony létesítésekor, sem a jogviszony fennállta alatt, soha senki nem tett nekik olyan ígérvényt, hogy a Alosztály3on töltött idejük a joggyakorlat idő szempontjából beszámításra kerül. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes nem sértette a jóhiszeműség és tisztesség elvét, nem tévesztette meg a felpereseket, a jogszabályoknak megfelelően jártak el.

[24] Az elsőfokú bíróság egyetértett az alperes azon érvelésével, miszerint nem volt kötelezettsége külön tájékoztatni a felpereseket arról, hogy a munkakörüket nem felel meg az IM rendelet által támasztott követelményeknek, így a joggyakorlati idő igazolás kiállítására e munkakör alapján nincs módja az alperesnek.

[25] A bíróság az Alaptörvény kapcsán egyetértett az alperes érvelésével a tanulás szabadságának biztosítása körében. Az alperes nem akadályozta a felpereseket személyiségük kiteljesítésében, nem korlátozta önrendelkezési jogukban, illetve általános cselekvési szabadságukban. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy miután az alperesnek nem volt kötelezettsége a joggyakorlati idő igazolás kiállítása, ezért nem is késleltethette a felperesek karrierjét és nem gátolta előmenetelüket. Ugyanígy az alperes nem akadályozta a felperesek családtervezését, gyermekvállalását, karriertervét.

Fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[26] Az ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereseti kérelemüknek való helyt adást kérték.

[27] A felperesek hivatkoztak arra, hogy az elsőfokú bíróság nem vette kellő súllyal figyelembe a foglalkozások egységes osztályozási rendszeréről szóló 7/2010. (IV.23.) KSH közleményt (FEOR), amelynek 1.§-a megállapítja, hogy a KSH közlemény mellékletét képező szakmacsoportokban végzett tevékenységek kizárólag adott foglalkozás gyakorlásához szükséges szakképzettség, szakértelem mellett láthatók el. A KSH közlemény egyes melléklete a FEOR-084 számjegyes rendszeres jegyzéke szerinti „261 jogi foglalkozások” szakmacsoporton belüli alkategóriát a „2611 jogász, jogtanácsos’ foglalkozást a KSH az alábbiak szerint értelmezi: „A jog eszközeivel elősegíti az általa képviselt ügyfelek, szerek eredményes működését, közreműködik a törvényesség érvényre juttatásában, segítséget nyújt a jogok érvényesítéséhez, valamint a kötelezettségek teljesítéséhez.”

[28] A felperesek előadása szerint egyértelmű, hogy a KSH közlemény jogi foglalkozás szakmacsoporton belül szereplő feladatok ellátásához szükséges szakképzettséget és szakértelmet okleveles jogász szakképzettség biztosítja. Ebből következik, hogy a hivatkozott szakmacsoporton belüli feladatokat kizárólag okleveles jogász szakképzettséggel rendelkező személyek végezhetik el. A KSH közleményben, mint hatályos közjogi szervezetszabályzó eszközben foglaltak alkalmazása kötelező a BRFK-ra nézve is.

[29] Előadták, hogy a korábban hatályos, a belügyminiszter hatása, irányítása alá tartozó egyes fegyveres szerveknél rendszeresített hivatásos beosztásokról és betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 65/2011. (XII.30.) BM rendelet (R1) 2. számú melléklete tartalmazta a rendőrségnél az egyes beosztások, munkakörök betöltéséhez szükséges képesítéseket. Az R1 2. számú melléklet a jogi igazságrendészeti feladatokat ellátók esetében jogi, államigazgatási felsőfokú végzettséget és rendészeti szakirányú felsőfokú végzettséget ír elő, tehát a jogi igazgatásrendészeti, illetve jogtanácsosi humánszolgálati, személyügyi szociális, pénzügyi, számviteli, gazdálkodási és idegenrendészeti feladatokat ellátó munkakörök esetében meghatározza több más végzettség mellett a jogi végzettséget, mint az adott munkakör betöltéséhez szükséges képesítést. Előadták, hogy mivel a jogi feladatkör természetszerűen kizárólag jogi végzettséggel látható el, ezért esetükben a jogi szakvizsgára bocsátáshoz szükséges hároméves joggyakorlat a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján megszerezhető.

[30] Előadták továbbá, hogy a jelenleg hatályos szabályok alapján a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI.16.) BM rendelet 9. számú melléklete tartalmazza a szolgálati beosztások képesítésének követelményeit. A BM rendelet meghatározza, hogy melyek azok a szakterületek, ahol szakirányú képzettség szükséges annak betöltéséhez. A jogi és igazgatási területen szakirányú végzettség az elvárt, amely esetén a betöltött munkakörüknél nyilvánvalóan jogi végzettség szükséges.

[31] Álláspontjuk szerint az IM rendeletben foglalt két konjunktív feltételnek teljes mértékben megfelelnek, hiszen jogi munkát végeznek, valamint a jogszabályban előírt okleveles jogász végzettség előírása az adott munkakör, feladatkör ellátáshoz a hivatkozott jogszabályhelyek alapján megalapozott.

[32] A felperesek előadták, hogy az R1. alapján kizárólag a jogtanácsosi munkakörben dolgozó személyek számára kötelező előírás a jogi végzettség. A többi munkakör, feladatkör esetében a munkáltató feladata a megfelelő végzettség meghatározása, de a jogszabályi alapja álláspontjuk szerint a BM rendelet az, amely biztosította, hogy a joggyakorlati időt megszerezzhessék. Előadták, hogy a munkáltató kötelessége, hogy a nevezett keretszabályok alapján a helyes besorolásokat meghatározza. Az a körülmény, hogy a főelőadói munkakör jogi végzettségén kívül más végzettséggel is ellátható, nem zárja ki azt, hogy a jogi munkát viszont jogi végzettséggel rendelkezőnek kell ellátnia.

[33] A sérelemdíj kapcsán fenntartották az elsőfokú eljárás során tett előadásokat. Hivatkoztak arra, hogy az a körülmény, hogy nemcsak jogi végzettségű személyek dolgozhatnak a Alosztály3on, önmagában nem zárja ki, hogy a jogi munkát ellátó jogász végzettséggel, jogi álláshelyen besorolva, jogi szakvizsga igazolására jogosultak lehetnek.

[34] A tájékoztatás elmaradásával kapcsolatban előadták, hogy a kérelmük elutasításáig fel sem merülhetett bennük, hogy a joggyakorlati idő nem telik a vonatkozásukban. Megítélésük szerint az alperesi magatartás megtévesztésre alkalmas volt, szemben állt a korábbi alperesi gyakorlattal, amikor is kiadta a Alosztály3on dolgozó személynek a szakvizsga letételéhez szükséges igazolást. Továbbra is hivatkoztak arra, hogy az alperes a magatartásával megsértette az Mt. 6.§ (2) bekezdésében foglaltakat, figyelemmel arra, hogy alapos indokot nélkülözve megváltoztatta a gyakorlatát, ezáltal sérelmes helyzetet teremtett az esetükben. A hátrány azzal beállt, hogy az alperes magatartásával késlelteti a szakvizsgájuk megkezdését. A személyiségük lényeges elemét sérti hátrányosan, hogy mind alapos indok nélkül a szakvizsga igazolást megtagadta a felperesektől.

Fellebbezési ellenkérelem

[35] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes keresetének elutasítását, valamint perköltségben marasztalását kérte.

[36] Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen feltárta, és a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapított tényállásból megfelelő következtetéseket vont le, így a döntése is megfelelt az irányadó jogszabályi rendelkezéseknek.

[37] Továbbra is fenntartotta azon előadását, hogy a felperesek kinevezései, valamint munkaköri leírásaik alapján a munkakörük ellátásának nem volt sem jogszabályban, sem közjogi szervezetszabályzó eszközben meghatározott feltétele az okleveles jogász végzettség, az csupán előnyt jelentett, de a főelőadói munkakör más felsőfokú végzettséggel is betölthető volt.

[38] A perben meghallgatott tanú2 és tanú1 tanúk elmondták, hogy a felpereseknek a peresített időszakban a napi munkavégzésük során nem kellett jogtanácsossal egyeztetniük, így módon nem tartoztak közvetlen napi szintű jogtanácsosi irányítás alá. Az akkori hivatalvezető, tanú3 sem rendelkezett jogi szakvizsgával, de más jogtanácsos sem irányította közvetlenül napi szinten a munkájukat.

[39] Az alperes előadta, hogy a felperesek maguk is megerősítették, hogy a felvételnél csak előny volt a jogász végzettség, tehát az általuk elvégzett munkakör nem lehetett jogi egyetemi végzettséghez kötött.

[40] Hivatkozott arra, hogy tanú2 tanú úgy nyilatkozott, hogy az általa vezetett alosztály állománya 7-8 fő volt és összesen 4 fő jogi előadói státusz került kialakításra.

[41] A sérelemdíj kapcsán továbbra is fenntartotta azon előadását, hogy nem akadályozta a felpereseket személyiségük kiteljesedésében, nem korlátozta őket önrendelkezési jogukban és nem gátolta cselekvési szabadságukat sem.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indoka

[42] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, a tényállást helytállóan állapította meg, az érdemi döntéssel is egyetértett, ezért az elsőfokú ítéletet a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[43] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a (2)-(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősül a 371.§ (1) bekezdés a), d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak.

[44] A másodfokú bíróság a fellebbezések kapcsán az alábbiakra mutat rá:

Joggyakorlati idő

[45] A jogi szakvizsgáról szóló 5/1991. (IV.4.) IM rendelet 2.§ (2) bekezdése szerint a joggyakorlat idejébe – a (3) és (5) bekezdésben foglalt eltérésekkel –

- a) az okleveles jogász szakképzettséget tanúsító oklevél megszerzését követően;
- aa) a jogszabályban foglaltak szerint kizárólag okleveles jogász szakképzettséggel betölthető munkakörben;
- ab) állami vagy önkormányzati szervnél jogszabályban vagy az adott szervre irányadó közjogi szervezetszabályzó eszközben foglaltak alapján okleveles jogász szakképzettséghez kötött jogi feladatkörben vagy egyéb feladatkörben okleveles jogász szakképzettséghez kötött munkakörben vagy
- ac) jogi szakvizsgával rendelkező jogász vagy okleveles jogász szakképzettséggel és végrehajtói szakvizsgával rendelkező bírósági végrehajtó közvetlen irányítása és ellenőrzése mellett ellátott okleveles jogász szakképzettséget igénylő, igazolhatóan jogi munkavégzésre irányuló munkakörben eltöltött idő számítható be.

[46] A felperesek a fellebbezésükben elsődlegesen arra hivatkoztak, hogy a Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszeréről szóló 7/2010. (IV.23.) KSH közleményt (FEOR) az elsőfokú bíróság nem vette kellő súllyal figyelembe.

[47] KSH közlemény 1. melléklete „a FEOR-084 számjegyes rendszeres jegyzéke” szerinti „261 jogi foglalkozások” szakmacsoporton belüli alkategóriát a „2611 jogász, jogtanácsos” foglalkozást a KSH akként értelmezi, miszerint a jog eszközzel elősegíti az általa képviselt ügyfelek, szervezetek eredményes működését, közreműködik a törvényesség érvényre juttatásában, segítséget nyújt a jogok érvényesítéséhez, valamint a kötelezettségek teljesítéséhez.

[48] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a perbeli jogvita szempontjából az IM rendelet előírásait kell figyelembe venni, mivel az az irányadó az igényérvényesítés elbírálása szempontjából.

[49] A felpereseknek elsődlegesen azt kellett bizonyítaniuk, hogy olyan munkakörben kerültek foglalkoztatásra, melyhez szükséges volt a jogi egyetemi végzettség, így a másodfokú bíróság álláspontja szerint e körben nincs relevanciája a KSH közleményben megjelölt értelmezésnek.

[50] A peres iratokhoz becsatolt kinevező okiratok szerint az I. rendű felperes munkakörének ellátásához kapcsolódó képesítési követelmény előírás: egyetemi végzettséget és szakképzettséget igazoló oklevél. A II. rendű felperes kinevező okirata szerint munkakörének ellátásával kapcsolatos képesítési követelmény a felsőfokú végzettség.

[51] A felperések főelőadói munkakörbe kerültek besorolásra a kinevező okiratuk és a munkaköri leírásuk szerint is. A becsatolt okirati bizonyítékok szerint a felperések nem kizárólag jogi munkakört láttak el, hanem a főelőadói munkakörükhöz kapcsolódó egyéb feladatokat is. Továbbá az általuk betöltött főelőadói munkakör betöltésénél nem volt kitétel, hogy azt kizárólag jogi végzettséggel lehetett volna ellátni. A felperések maguk is megerősítették a per során, hogy a felvételnél csak előny volt a jogász végzettség, tehát az általuk elvégzett munkakör nem lehetett jogi egyetemi végzettséghez kötött.

[52] Az alperesi előadást támasztja alá tanú2 tanú nyilatkozata is, miszerint az általa vezetett alosztály állománya 7-8 fő volt, és 4 fő jogi előadói státusz került kialakításra. A felperések nem jogi előadói státuszban kerültek foglalkoztatásra, hanem főelőadói státuszban. Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a felperések felettese sem rendelkezett jogi szakvizsgával, ami szintén azt a tényt támasztja alá, hogy ezen főelőadói munkakör ellátásához nem volt szükséges jogi végzettség.

[53] Megalapozatlan a felperéseknek a FEOR-08 „2910 egyéb magasan képzett ügyintéző” kódszámra történt hivatkozása is, mivel ezen előadásuk nem támasztja alá azt, hogy jogi előadói munkakörben foglalkoztatta őket az alperes.

[54] Nem fogadta el a másodfokú bíróság a felperéseknek a 65/2011. (XII.30.) BM rendeletre történt hivatkozását sem. A Rendelet éppen azt tartalmazta, hogy az I. besorolási osztályba tartozó munkakörök esetén jogi, államigazgatási felsőfokú végzettség és rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség szükséges. Tehát erre figyelemmel megállapítható, hogy a rendelet szerint az I. besorolási osztályba nem kizárólag jogi egyetemi végzettséggel rendelkező munkavállalók tartoztak.

[55] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, miszerint önmagában az, hogy a munkának jogi jellege van, vagy hogy a munkaköri feladatok ellátásához szükségesek bizonyos szintű jogismeretek, nem jelenti azt, hogy a munkakörben a szakvizsgához szükséges szakmai gyakorlat, tapasztalat megszerezhető. A felperések munkaköréhez sem jogszabály, sem az alperesre irányadó közjogi szervezetszabályozó eszköz nem követeli meg a jogi egyetemi végzettséget. A másodfokú bíróság tehát figyelemmel az 5/1991. (IV.4.) IM rendelet irányadó rendelkezéseire, egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, hogy a felperések keresete megalapozatlan.

[56] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy nem tartozik a munkaügyi bíróság hatáskörébe, hogy a munkáltató szervezeti felépítését felülbírálja, mivel a munkáltató gazdálkodásának, szervezet-felépítésének kialakítása munkáltatói hatáskör.

[57] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az 5/1991. (IV/4.) IM rendelet kógens jogszabályi rendelkezéseket alkalmaz, így a felperesek által hivatkozott BM rendeletekkel nem hozható párhuzamban. A hivatkozott BM rendeletek kizárólag azt írják elő, hogy milyen végzettséggel, képzettséggel látható el az adott munkakör. Az 5/1991. (IV.4.) IM rendelet pedig konkrétan meghatározza azokat a feltételeket, hogy mely esetekben lehet beszámítani a jogi munka végzését joggyakorlati időnek a szakvizsga szempontjából. Itt nem a rendeletek együttes értelmezését kell vizsgálni, hanem azt, hogy a felperesek munkaköre megfelelt-e a jogi szakvizsgáról szóló IM rendelet előírásainak.

[58] Az elsőfokú bíróság azt is helytállóan állapította meg, hogy a felperesek nem bizonyították, miszerint a perbeli időszakban a feladatukat, munkakörüket jogi szakvizsgával rendelkező jogász közvetlen irányítása és ellenőrzése mellett látták el, okleveles jogász szakképzettséget igénylő, igazolhatóan jogi munka elvégzésére irányuló munkakörben. Erre vonatkozóan szintén a jogi szakvizsgáról szóló IM rendelet tartalmaz kötelező rendelkezést, a 2.§ (2) bekezdés ac) pontja ugyanis kimondja, hogy okleveles jogász szakképzettséget igénylő, igazolhatóan jogi szakvizsgával rendelkező jogász közvetlen irányítása és ellenőrzése mellett kell ellátni a munkát.

A jogszabály ezen meghatározása kógens, melytől eltérni nem lehet, és a felek nem bizonyították, hogy jogi szakvizsgával rendelkező jogász közvetlen irányítása és ellenőrzése mellett végezték a feladatukat.

[59] A perben meghallgatott tanú1 és tanú2 tanúk is azt adták elő, hogy a felperesek által, a peresített napi munkavégzésük során nem kellett jogtanácsossal egyeztetniük, ily módon nem tartoztak közvetlenül napi szintű jogtanácsosi irányítás alá. tanú1 pedig, aki az Főosztály2-t vezette elmondta, hogy a Alosztály3on nem volt foglalkozási feltétel a jogi végzettség, nem kellett a munka elvégzéséhez jogi egyetem. Előadta azt is, hogy az általa irányított főosztályon jogi előadók, illetve jogtanácsosok dolgoztak, tehát az ő esetükben megvalósult a közvetlen jogtanácsosi irányítás és felügyelet.

Sérelemdíj

[60] A Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk) 2:42.§ (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét szabadon érvényesíthesse és abban őt senki ne gátolja. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben taratani, a személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak.

[61] A Ptk. 2:52. § (1) bekezdése rögzíti, hogy akit személyiségi jogában megsértenek sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése kimondja, hogy a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges.

[62] A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 46.§ (1) bekezdés kimondja, hogy a munkáltató legkésőbb a munkaviszony kezdetétől számított 15 napon belül írásban tájékoztatja a munkavállalót

- a) a napi munkaidőről;
- b) az alapelőn túli munkabérről és egyéb juttatásokról;
- c) a munkabérről való elszámolás módjáról, a munkabér fizetés gyakoriságáról, a kifizetés napjáról;
- d) a munkakörbe tartozó feladatokról;
- e) a szabadság mértékéről, számítási módjáról és kiadásának, valamint
- f) a munkáltatóra és a munkavállalóra irányadó felmondási idő megállapításának szabályairól, továbbá
- g) arról, hogy a munkáltató kollektív szerződés hatálya alá tartozik-e, valamint
- h) a munkáltatói jogkör gyakorlójáról.

[63] A fenti jogszabályi rendelkezések alapján a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, miszerint a munkáltatónak nem volt kötelezettsége tájékoztatni a munkavállalókat arról, hogy az általuk végzett munkakör vonatkozásában az beszámít-e a joggyakorlati időbe.

[64] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy valóban becsatolásra került tanú4 vonatkozásában a felperesek által hivatkozott igazolás, amely a nevezett munkavállaló vonatkozásában tartalmazza, miszerint joggyakorlatát 2012. január 1-jétől 2013. március 31-ig BRFK Hivatala Osztály2on és annak jogelőd szervezeti egységeinél, illetve az főosztály2, valamint annak jogelőd szervezeti egységeinél, tanú5 jogtanácsos felügyelete és irányítása alatt teljesítette. Tehát a nevezett munkavállaló a főosztály3on is munkát végzett, illetve jogtanácsos irányítása alatt végezte a munkáját. Ennek következtében a felperesek nem hivatkozhatnak alappal arra, hogy a nevezett munkavállaló részére az alperes kiadta az igazolást, míg az ő részükre nem. A másodfokú bíróság rámutat egyébként arra, hogy ettől függetlenül is az a körülmény, hogy egyes munkavállalók esetében a munkáltató a szakvizsgálóhoz szükséges joggyakorlati idő igazolást kiadja, nem teszi a felperesek keresetét megalapozottá.

[65] Megalapozatlan a felpereseknek az állománytáblára történő hivatkozása is, figyelemmel arra, hogy az alperes a perben aggálymentesen igazolta és bizonyította, hogy nem minden státusz alakult át jogi főelőadói álláshellyé, illetőleg nem kizárólag jogi végzettségű munkavállalókból állt a Alosztály3 állománya. Az alperesi nyilatkozat szerint a

2018. november 1. napján végrehajtott állománytábla-módosítás következtében 4 jogi főelőadói státusz jött létre a többségében jogász végzettségű állományban. A felperesek pedig ennek ellenkezőjét nem tudták bizonyítani, a fellebbezésükben is a következőket adták elő: „Álláspontunk szerint az, hogy nem minden álláshely alakult át a Alosztály3on jogi főelőadói státusz helyé, nem az alperesi érvelést igazolta.” A felperesek csak előadásokat tettek, de azt bizonyítékokkal nem támasztották alá.

[66] Az Mt. 18.§ (1) bekezdése kimondja, hogy a jognyilatkozatra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni, ha munkaviszonyra vonatkozó szabály, vagy valamely fél számára tájékoztatási kötelezettséget ír elő. A tájékoztatást olyan időben és módon kell megtenni, hogy az lehetővé tegye a joggyakorlását és a kötelezettség teljesítését.

[67] Figyelemmel arra, hogy az Mt. 46.§-a nem írt elő tájékoztatást a felperesek számára a joggyakorlati idő vonatkozásában, ezért ennek tekintetében ez nem is tekinthető kötelező tájékoztatásnak, így nem hivatkozhatnak a felperesek megalapozottan megtévesztésre sem. Ugyanakkor a felpereseknek kellett volna bizonyítaniuk azt, hogy az alperes magatartása megtévesztő volt, mely az eljárás során nem történt meg.

[68] A fentiek alapján nem állapítható meg az sem, hogy a munkáltató megsértette volna az Mt. 6.§-ában foglalt jóhiszeműség és tisztesség elvét sem.

[69] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, miszerint a tanulás szabadsága az Alaptörvény és a Ptk. alapján elsősorban azt jelenti, hogy az állam a közoktatás fenntartása révén mindenkinek biztosítja a tanulás lehetőségét és azzal bármely állampolgár megkülönböztetés nélkül élhet. Ez azonban nem jelenti azt, hogy egy munkáltatónak kötelessége lenne biztosítani a munkavállaló részére az alaptörvényi rendelkezés alapján a tanulás szabadságát.

[70] A fentiek alapján a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, miszerint a munkáltató nem akadályozta a felpereseket a személyiségük kiteljesítésében, nem korlátozta őket e rendelkezési jogukban és nem gátolta általános cselekvési szabadságukat sem. Miután az alperesnek nem volt kötelezettsége a joggyakorlati idő igazolása, így nem késleltethette a felperesek karrierjét és nem gátolta az előmenetelüket sem.

Záró rész

[71] A másodfokú bíróság a pervesztes felpereseket a Pp. 82 §-a, és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (5) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú perköltség viselésére.

[72] A felperesek munkavállalói költségkedvezményben részesültek, így a Pp. 525.§-a alapján a fellebbezési illetéket az állam viseli.

[73] A bíróság az ítéletet a Pp. 376.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[74] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 365.§-a zárja ki.

Budapest, 2022. január 25.

dr. Vajas Sándor s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovács Edit s.k.
előadó bíró

dr. Kulisity Mária s.k.
bíró